

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:
D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

MAGOSS GYÖRGY, A SZABAD EMBER

A debreceni Vadásztársulat 1948 március 29-én, a nagycserői vadászlakban tartott rendkívüli ünnepi közgyűlésen elhangzott megemlékezés.*

Azt hiszem, többen is vannak úgy, mint én, a Magoss György hűséges egykori vadásztársai pedig talán mind úgy vannak: nehéz elképzelni ő nélküle Debrecen tájait olyankor, amikor lelki-testi felüdülésre kiszabadulunk ide a körengetőből és mindennapi gondjaink szorító kapcsai közül. Az elmúlt hat-hét évtizeden át nemigen volt sem Debrecennek, sem Debrecen környékének nagyobb szerelmese, mint ő. Az óriás debreceni határnak ezt az erdős-dombos részét pedig, a maga minden évszakban megújuló szelíd, szemérmes bájaival, különösen is szerette. Bizonyosan része volt ebben annak is, hogy ez a határrészünk esik legközelebb az ő ősi szatmári pátriájához, ahová mindvégig oly gyöngéd érzésekkel gondolt vissza, de ahonnan debreceni életének második felében nemigen kapott sokkal több üzenetet, mint amit a síró keleti szellő itt hozott neki Mikola és Egri felől. Valami olyat érezhetett itt, mint a pesti kőbörtönből néha a ligetig kiszabaduló öreg Arany János:

*Szabadság...
..... hogy e kis
Ligetből! .....
Mehetnék a Tiszáig is .....
Keletre, mint a berki szellő,
Mely a lombok közt rést talál...
Keletre, mint az égi jelhő,
Mely ott egy kedves sírra száll.*

Énnekem, akit soha eléggé meg nem érdemelhetett és még kevésbé meghálálhatott szeretetével nagyon közel eresztett a szívéhez, az volt a benyomásom róla, hogy ő a vadászat férfias sportját sem magáért a vadászatért szerette elsősorban. Vadászkalandot talán soha nem hallottam tőle elbeszélni. Az az ember, aki az indus filozófiáért annyira lelkesedett, nem is igen találhatta sok gyönyörűségét még állati életék pusztításában sem. De szerette a vadászatot, mert szerette a szabad természetet, az árkon-bokron keresztül csatangolás vidám és néha kockázatos óráit, a testnek ilyen kivételesen fárasztó edzését, a szellem szolgálatára alkalmasabbá gyakorlását — szerette a teremtettségnek azt a szabad világát, amelynek napfénye nem volt elég neki, hogyha csak az íróasztalára sütött. Nagy tiltakozás és önvédelem volt a részéről a vadászat szeretete az ellen, hogy hivatalának, kenyérkeresetének rabjává, városi börtönlakóvá váljék. Magoss György a vadászatban egyéniségének az én látásom szerint gyökérvonását élte ki elsősorban: *szabadságszeretét*.

Idekönn boldogan és büszkén dobta maga mögé a társadalmi konvenciók és közéleti elfogultságok rabbilincseit is. Odabenn, a városban, a napi munka és életküzdelem közepett, kénytelen volt bizonyos mértékig (bár csak addig, ameddig szabadságszeretete elbirta) figyelembe venni embertársait

* Ezt a megemlékezést egy világi természetű debreceni helyi időszaki kiadvényba szántam, de ez időközben megszűnt. Ara gondoltam, hogy egész egyházkerületünkben nagyon sokan tartják jó emlékezetben a most egy éve pátriárka-korban elhunyt egyházker. tanácsbírákat és e helyt is szívesen olvassák el ezt az arcképvázlatot, amelyben a figyelmes olvasó nemcsak egyéni, hanem típusos vonásokat is fog találni: a századfordulón kialakult magyar református „világi ember” egyik leg-nemesebb változatának vonásait. A vadásztársulathoz és a vadászlakhoz e sorok írójának egyébként csak annyira köze volt, hogy Magoss György, vadásztársával együtt, a debreceni tanyai istentiszteleknek megkezdődésük óta (1921) legbuzgóbb látogatói közé tartozott és az ott szolgáló lelkészeket, köztük alólított is, istentisztelet után a vadászlakban elköltött egyszerű ebéden mindig vendégül látta. Ilyenkor az asztali beszélgetések témája mindig az elhangzott trédikáció barátságos bírálata volt. R. I.

érintkezésében a társadalmi, politikai, világnézeti különbségeket és civalasztó sővényeket. De idekönn már csak egy szempont létezett számára: kiből jön ki osztálya, rangja, foglalkozása, pártja, világnézete, vallása előítéleteinek levételkezése után az igaz ember, tehát a szabad ember, úgy mint ő belőle: ki tud mértéktelenség nélkül jókedvű cimborává válni, mivel lehet gyanakvás és nagyképűsködés nélkül gondolatokat kicsereélni, kicsoda az, aki nem engedí magán beteltnél sem vadászvonatkozásban, sem életének egyéb dolgaiban a régi vadászközmondást, hogy: „minden rossz puskásnak van kifogása!” — szóval ki az, aki merészel „ember lenni mindig, minden körülményben”, de legalábbis akkor, amikor jó sorsa az egyik legkedvesebb, de legnehezebb emberpróba elé állítja: az elé, hogyan tud örülni a szabadságnak, tehát a megszokottnál teljesebb életnek és hogyan tud élni azzal. A Magoss György vadásztársasága azokkal együtt, akik abban a kiváltságban részesülhettek, hogy életük egy-egy megaranyozott napján belékapcsolódhattak, noha talán életükben sem sütöttek el puskát, mint jó magam sem — nem az ú. n. társadalmi rétegek képviselőiből, hanem emberekből állott, ahol a munkás együtt koccingatott a főispánnal, a szabadkőműves és a fajvédő barátságosan szidhatták egymást, ahol a lelkésznek szabad volt nem csak zsoltárt énekelnie és a notórius templomkerülőnek meg kellett hallania Isten igéjének néha tréfába, de máskor még abba sem burkolt intését... A szabad emberek e boldog társaságának Magoss György volt a feje, természetesen, mert valamennyi között ő volt a legszabadabb ember.

Ez volt annak ellenére is, hogy emberekről és dolgokról igen kialakult véleményei s általában egészen határozott, sőt nagyon éles körvonalú társadalmi, politikai, világnézeti meggyőződésai voltak. De nem verte magát soha a saját véleményei és meggyőződésai bilincseibe, mert minden egyéb szabadság alapjának és előfeltételének a családi otthonban és a debreceni Kollégiumban tanult és vérévé vált lelkiismereti szabadságot tekintette s ennél fogva tudta tisztelni a becsületet meggyőződéséből fakadt ellenvéleményt is és az ellen soha mással nem hadakozott, csak a szellem fegyverével. Tipikusan polgári életszemléletű ember volt s az ellenkező szemlélettel szemben sohasem rejtette véka alá a maga erős kritikáját — de hatalmas erkölcsi bátorsággal emelt szót a húszas ellenforradalmi évek esztelen és brutális szociálista-és kommunistaüldözése ellen s férfias nyugalommal, sőt fölényes derűvel viselte el azt a megalázó hajszát, amelyben e miatt, meg az antiszemitizmus éppoly kemény elítélése miatt egyidőben része volt. Köztevékenységének utolsó és legrövidebb, de legragyogóbb része az ú. n. „nemzeti-keresztény” korszakba esett, de mindenki tudta róla, mennyire másként értelmezi ő mind a nemzeti, mind a „keresztény” jelzőt, mint az az áramlat, amely ezekkel oly végzetesen visszaélt és amellyel ő nem úszott soha, ellenben akárhányszor volt benne hullámtörő és gát. A szabad ember ideálja a szabad magyar nép volt, s népe szabadságát semmitől sem féltette annyira, mint az ú. n. korszak divatos, hazug jelszavaitól, amelyekben kevesen láttak keresztül oly élesen és tisztán a vele egyívású és ifjabb kortársai közül, mint ő.

De a szabadság az ő számára nem volt öncél, még kevésbé pusztá forma, mint ahogy egyetlen valóban szabad ember számára sem lehet az. Szabad ő azért akart lenni, hogy akadálytalanul szeretni tudjon, szeretetének legfőbb tárgya

pedig az igazság volt. Ezzel a szóval a mi magyar nyelvünk nem egy, hanem kétféle nagy szellemi értéket és azoknak megfelelő lelki és jellembeli magatartást jelöl meg. Az egyik az, amit úgy is hívunk, hogy igazságosság, a másik pedig a szorosabb értelemben vett igazság, azaz a teljes és tiszta valóság s annak akadálytalan keresése, rettenthetetlen fölismérése és képviselése. Ebből az is következik, hogy az igazság szeretete a szabad ember számára egyszerre jelent kérlelhetetlen harcot az igazságtalanság és a hazugság ellen.

Magoss György az igazság mind a kétféle értelmének örök szerelmese és kérlelhetetlen harcosa volt. Tulajdonképeni élethivatása az igazságosság szolgálatába kötötte le, de ezt a szolgálatot, noha a legfényesebb képességű és legképzettebb jogászok közé tartozott, sohasem fogta fel és gyakorolta pusztán jogász értelemben. A szociális igazságosságnak éppoly meggyőződött híve és harcosa volt, mint a joginak. Rövid polgármestersége alatt évtizedek mulasztásait igyekezett pótolni ebben a tekintetben is, és amit maga már nem tudott keresztülvinni, arra nézve biztoskezü irányítást adott utódai számára, még ma is a legnagyobb mértékben figyelmet érdemlően. Annak érdekében, hogy Debrecen legszélesebb néprétegei is minél gazdagabb mértékben hozzájuthassanak a szellemi és testi kultúra és jólét minden áldásához, kezdve magán a népegészségen, sporton, népművelődésen, semmi áldozatot nem tartott elégnék. A szociális igazságosságot pedig végsőleg azért szerette, mert embertársait szerette, nemcsak a maga osztályában, hanem minden másban. Hány-szor voltunk tanúi itt az óriási tanyavilágban — amelynek minden zegét-zugát aligha ismerte évtizedeken át hátki is úgy, mint ő —, hogy a föld legegyszerűbb, legszegényebb népével nemcsak úgy beszélgetett, mint édes testvérével (ami magában véve érthető lett volna már onnan is, hogy ő maga is csekélyvagyonú kiscgazda-család gyermeke volt), hanem számbavette minden nyomorúságukat s ahol és amiben csak tudott, azonnal segített. Vadászatain nemcsak a vad búvóhelyei érdekelték, hanem a szegény kis tanyai házak és a vákánosokunyhók is, és az, aki bennük lakott, verejtékezett, küzdött, szenvedett: az ember, testestől és lelkes-től. Szabad ember azért volt, mert sem a maga, sem osztálya önzésének nem volt rabja: nagyon tudott szeretni.

De az igazságosság az ő számára nemcsak nyelvtanilag jelentett egyet az igazsággal, és a szeretet nemcsak gyakorlati életmagatartás volt számára, hanem az igazság megismerésének, tehát a bölcseségnek legfőbb titka is. Magoss György a maga nagyszerű szellemi életének szabadságát legfelsőbb fokon az igazság szakadatlan kutatásában élte ki. Eleitől fogva nagy kedvvel foglalkozott világnézeti, filozófiai, természettudományi és vallási tanulmányokkal, de közel két évtizedre terjedt nyugalmi ideje alatt, jóformán élete leg-utolsó napjáig kizárólag ezekben volt elmerülve. Ezekből merített tudását bámulatoson egyéni és mély látással rendszerezte és a belőle kialakított gondolatpalotát, melyben mint igazi fejedelem trónolt, az emberileg tökéletes szabadság stílusában építette föl. E részben nem korlátozta még a saját egyházának tanítása sem, noha egyébként ősei református egyházához mélyesleges kegyelettel, törhetetlen hűséggel ragaszkodott s az általa annyira szeretett tanyai istentiszteleteken szinte gyermeki áhitattal élte át újra meg újra annak a kis falusi templomnak hangulatát és emlékeit, amelyben először énekelte a Szent Dávid zsoltárait. De a saját egyéni vallása egy természettudományos és filozófiai alapokon felépített nagyszerű, zárt idealista-monista világnézet volt, amelyet a Biblia tanításaival csak az alapkö és a csúcspont kötött össze, igaz, hogy az aztán felbonthatatlanul összekötötte: az alapkö a predestináció hite volt, a csúcspont pedig a szeretet parancsa. Mindenkit legközelebbi lelki testvérének tekin-

tett ez a szabad ember, aki vele ebben a kettőben egyetértett, mindenkit sajnált, ha nem is sajnált le, aki ebben a két legnagyobb dologban másként gondolkozott mint ő. Csak egy nem tudott lenni sem vallási, sem világnézeti kérdésekben: türelmetlen. A mások részéről megnyilatkozó türelmetlenséget, kivált ha az bizonyos lelki homállyal együtt jelentkezett, nagyon keményen el tudta ugyan ítélni, de orvoslására csak egyet tartott lehetőségre: a fáradhatatlanul türelmes tanítást. Baráti társasága, vadászaton és otthona vendégszerető híres asztalánál órákig bámulattal tudta elhallgatni tanításait s még aki nem értett is vele mindig és minden ponton egyet, annak is az volt róla a benyomása, hogy az antik világ egy utolsó bölcsévei áll szemben, aki előtt nincs titka az ókori keleti és nyugati vallásoknak és filozófiáknak, de akinek számára nincs ismeretlen problémája a legmodernebb természet-tudományos fejlődésnek sem: a természeti és a szellemi világ nagyszerű harmóniába olvad össze előtte s ez a harmónia nemcsak gondolataiból, hanem egész lényéből kisugárzik.

Ezt a harmóniát nem bírta benne megzavarni sem személyes életének megannyi súlyosnál-súlyosabb megpróbáltatása, sem pedig azok a világrengések, amelyek kilencven évre terjedt szép életének utolsó harmadában annyi sok embertársával és magyar testvérével együtt az ő ifjúkorának álmait is összetépték, férfikorának alkotásait nagy részben összetörték, életmunkájának eredményeit mondhatni megsemmisítették. Ő akkor is maradt, aki volt: bölcs ember, igaz ember, szerető ember, szabad ember. Tökéletes kiabrázoló volt kedves Horatiusa stoikus életeszmenyének s valahányszor alkonyának ezekben a nehéz, de férfias derűvel hordozott éveiben együtt lehettem vele, mindig az volt a különös érzésem, hogy egy évezredek időtlen távolából kilépett szellem-alakkal állok szemben, mintha már maga Horatius is róla mintázta volna érebeöntött sorait:

*Aequam memento rebus in arduis
Servare mentem: non secus in bonis
Ab insolenti temperatam
Laelitia, moriture Delli.*

(Halandó, ne felejtse el megőrizni lelked egyensúlyát a bajaidban csak úgy, mint jó dolgod közepett, óvakodván a túlságtól az örvendezésben is. Carm. Lib. II. 2.)

Magoss Györgyöt valóban sem öröm, sem bánat nem ingatta meg lelke és jelleme csodálatos egyensúlyában, amelyet a szabadság, igazság és szeretet három-egy ereje biztosított. Stoikus volt, de keresztényen stoikus: számára ez a három-egy erő maga volt az Isten ereje és az Isten lényege. A Bibliának egyetlenegy igéje volt, amelyre bármikor feltette volna az életét: „Az Isten szeretet, és aki a szeretetben marad, az Istenben marad, és az Isten is őbenne.”

Most úgy érzem, hogy a csendes tavaszi alkonyon, mint annyiszor vagy tizenöt év alatt, vele együtt megyek majd innen haza. Csendesen szíja pipáját: a kocsiról, ahol még 70—80 éves korában is szálegyenes derékkal ül, elmélázva nézi a gólyahíras réteken az új élet zsendülését s az égen a lenyugvó nap örök fenségű és változatosságú színjátékát. Ilyenkor már nem sokat szólt, de abban, amit mondott, egyszerre volt benne egy szép naplemente és egy örök tavasz: egy gazdag és szabad férfielelet leszűrt, kristályos tanulságai s egy, a tudás és a hit egyesült erejével való befogózás a lélek halhatatlanságába és az örök életbe.

Gondoljunk ma mindannyian úgy rá, mint három letűnt emberöltő egyik legszabadabb, mert szeretni legjobban tudó, legigazabb, mert törhetetlen hitű emberére és magyarjára!

Révész Imre.

Az ideai szupplikálás mérlege

Az idén először sikerült a kollégiumi szupplikálást kiterjeszteni az egész egyházkerület csaknem minden gyülekezetére.

Hogy az egész őszön ne zavarjuk a tanítást, és hogy aránylag korai gyűjtés után legyen idő az adományok beszállítására, a kiszállások zömét két hétre szoritottuk (okt. 10—24). Ez igen nagy feladatot rótt a Kollégium megszokott számú tanáira és diákságára. Okt. 10-én és az azt követő héten 36 csoport ugyanannyi tanár vezetésével és 330 diákkal 177 gyülekezetet látogatott meg, a következő héten 21 csoport megannyi tanárral és 200 diákkal 127 községben gyűjtött. Későbbre maradt még 17 gyülekezet. Tervszerűleg kimaradt

a szupplikálásból 8 nagyobb városunk, ezekben a Kollégiumi Kántus nagyobb szabású ünnepélyvel kívánja szolgálni a szupplikálás célkitűzéseit.

A gyülekezetek lelkipásztorokkal és presbitériumokkal az élen mindenütt igen nagy megértéssel és a legtöbb helyen meleg szeretettel fogadták a szupplikálókat. Csak 7 gyülekezet kérte nyomós okok miatt a gyűjtés elhagyását erről az évről. Merültek fel nehézségek, főleg a vasárnapi istentiszteletek körül. Egyszerre 177 igehirdetőt a Kollégium nem tud kiállítani, a gyülekezetek viszont nem szívesen térnek el a megszokott istentiszteleti időtől. A vendégprédikátorok felkérése sem mindenütt vezetett célra. Apróbb kellemetlenségeket okozott

az is, hogy csak a körzetek első községében lehetett biztosan tudni a gyűjtés idejét, a többi 5—6 községre ezt pontosan kiszámítani nem sikerült. Végül jutottak hozzánk bíráló megjegyzések a diákok szereplésével kapcsolatban. A gyülekezetek itt-ott nagyobb igényekkel voltak az ifjúság előadó teljesítményeivel szemben, mint amit — egyszerre 36 csoport 177 községben — kielégíthetett.

Mégis általában igen nagy megértéssel tették túl magukat lelkipásztorok, presbiterek, gyülekezetek ezeken és egyéb nehézségeken. Jó lenne a jövőre nézve, ha lelkipásztorostevőink konkrét megjegyzéseiket, panaszait, kívánságait minél őszintébb részletességgel már most eljuttatnák a Kollégium vezetőségéhez.

Az eredmény minden reménységet megszügyenítően nagy volt. Készpénzben a multévinek majdnem kétszerese, terményekben sokszorososa gyűlt egybe. A beszállítás már október 13-án megkezdődött, azóta — utóbb két tehergépkocsival — szüntelenül folyik. Így december elejéig háromszor annyit hoztunk be, mint a mult évben összesen. A korai tél, a benzin csekély mennyisége, a kintlevőségek nagy tömege miatt a kollégiumi igazgatótanács vagy a termények megőrzését vagy helyi értékesítését kérte a gyülekezetektől. E tárgyú körlevelünkre beérkező válaszok azt mutatják, hogy lelkipásztortestvéreink ezt a nem várt újabb terhet is megértéssel és szeretettel vállalják.

A szupplikálás eredményeként szegény diákjaink részére ellátási díjaikat szeptembertől visszamenőleg havi 30 forinttal csökkentettük. Bár a termények ára igen alacsony, a beszállítás sokba kerül, reménykedünk, hogy Isten segítségével a

II. félévben is megadhatjuk ezt a kedvezményt ifjúságunknak. Az I. félévre ez a segítség közel 50,000 forintot jelent. Itt látszik meg a szupplikálás nagy jelentősége, mert a diáksegélyezésnek ma már ez az egyetlen forrása. 1943—44-ben közel 3/4 millió pengőt tudott még adni segélyekben, ösztöndíjakban a Kollégium a maga ifjúságának.

Amikor ezúton is hálásan köszönjük a gyülekezeteknek, az adakozóknak, a lelkipásztoroknak, a presbitereknek, a szupplikálásban résztvevőknek áldozatukat, kifejezzük azt a reménységünket is, hogy a szupplikálás nemcsak anyagiakban hoz jelentős eredményt a Kollégiumnak, hanem igen értékes szellemi kapcsolatokat teremt a Kollégium, az ifjúság és a gyülekezetek között, és felbecsülhetetlen lelki áldással jár, amelyben egyaránt részesekké válnak a gyülekezetek és kollégiumi ifjúság.

A Kollégium igazgatósága.

Az új próbaénekeskönyv teljes anyaga

(Folytatás.)

447. Uram, bocsássad el.
448. Hirdetvén az Úr halálát. 316.
449. Uram, téged tisztellek. 135.
450. Drága dolog az Úr Istent dicsérni.
451. Száma nincsen, Uram. 256.
452. Jézus, édes emlékezet. 330.
453. Hozzád kiáltok, én Istenem. 141.
454. Ez a világ csak baj halma.
455. Testvérek, menjünk bátran.
456. Hatalmas Isten, könyörgünk.
457. Ó Jézus, árva csendben.
458. Aki értem megnyíltál.
459. Az Isten Bárányára.
460. Amint vagyok, sok bűn alatt.
461. Bár bűn és kín gyötör.
462. Csak vezess Uram, végig.
463. Isten élő Lelke, jöjj.
464. Jöjj Királyom, Jézusom.
465. Szelíd szemed, Úr Jézus.
466. Rád tekint már hitem.
467. Mily jó, ha büntől már szabad.
468. Zengd Jézus nevét, zengd világ.
469. Jézus, nyájas és szelíd.
470. Úr Jézus, nézz le rám.
471. Fel barátim.
472. Mennyit zengi a lelki békét. 66.
473. Emeld fel szíved, füled nyisd. 140.
474. Istennel járnai, lakozni.
475. Imádkozzatok és buzgón.
476. Siess nagy Úr Isten.
477. Halld meg Uram esedezésünket. 286.
478. Ó irgalmas Isten. 447.
479. Hinni taníts, Uram.
480. Ó könyörgést meghallgató. 84.
481. Ó felséges Úr, egek Királya. 104.
482. Mi kegyes Atyánk, kit vallunk. 161.
483. Mennybéli felséges Isten.
484. Mi Atyánk, ó kegyes Isten. 483.
485. Jézus Krisztus, szép fényes.
486. Szívem megalázzván, tehozzád.
487. Magasztallak én téged.
488. Szent vagy, szent vagy.
489. Örök élet reggele.
490. Igaz bíró, nagy Úr Isten. 330.
491. A nap immár felvirradván. 301.

492. Felséges Atya Úr Isten. 233.
493. Dicsérlek Uram, téged. 130.
494. Tenéked Uram, hálát adok. 33.
495. Hálát adok néked, mennybéli. 23.
496. Hálát adunk néked, mennyei. 501.
497. Mi szent Atyánk, ki lakozol. 450.
498. Ki hívta az éjszakát elő. 65.
499. Megújult testtel és erővel. 66.
500. Krisztus, ki vagy nap és világ.
501. Adjunk hálát az Úrnak, mert.
502. Fölkelt immár a szép hold.
503. Már nyugosznak a völgyek.
504. A nap immár elenyészett. 42.
505. Adjunk hálát megtartó Istenünknek. 23.
506. Jézus Krisztus, szentek reménye. 485.
507. Néked mennyei Atyánk hálát. 501.
508. Nagy hálát adjunk. 225.
509. Ne jöjjön addig szememre álom. 74.
510. Ó lelkem szent napsugara.
511. Maradj velem, mert mindjárt.
512. Szólj, szólj hozzám Uram.

(Vége.)

HALOTTAINK

Idb. Dr. Csáky Lajos, a hódmezővásárhelyi egyházközség volt főgondnoka, a csanád-csongrádi egyházmegye és a tiszántúli egyházkerület érdemes tanácsbírája 77 éves korában december 1-én elhunyt. Temetése Hódmezővásárhelyen december 3-án volt. Legyen áldott emlékezet!

Szepsy József kéki református lelkipásztor december 3-án életének 67. évében rövid szenvedés után elhunyt. Megszakítás nélkül közel negyven évig volt Kéken lelkipásztor. A B. F. R. A.

Barabás Samu volt kolozsvári esperes és kabai lelkész életének 86. évében november 27-én elhunyt. Temetése Budapesten volt. Áldás emlékére.

Özv. Besztercey Béláné (férje Alsóbereczkiben volt lelkipásztor) november 14-én Geszten 81 éves korában az Úrban csendesen elaludt. Az elhunytban Besztercey László geszti lelkipásztor édesanyját gyászolja. „Boldogok a halottak.”

HÍREK

Legközelebbi egyházkerületi tanácsülésünket Deo volente 1949 február hó 25-én, pénteken délelőtt fogjuk tartani.

A lelkészek kedvezményes vasúti jegye tárgyában lapunk március 15-i számában megadtuk a megfelelő tájékoztatást. Most kiegészítésül közöljük, hogy a kérvényben fel kell tüntetni a kiindulási állomást és a végállomást, valamint azt, hogy ilyen kedvezményes jegyet újabb rendelkezésig csak három hónapban egyszer adnak.

Fülpösdarócon nov. 14—21-ig evangélicizáció volt. A szolgálatokat Nagy Gyula gebei lelkipásztor végezte. A 340 lelkes gyülekezet igen nagy érdeklődéssel vett részt esti evangélicizációkon és az ezzel kapcsolatos összejöveteleken. Külön élmény volt a kis gyülekezet számára a sok szép lelki ének, amelyeket az evangélicizátor nagy buzgósággal tanított.

Csongrádon november 21-én avatta fel Bakó László esperes az új harangot, amelyhez 200 kg harangércet az állam adott, de a toronyátalakítással együtt a gyülekezetnek 6000 Ft áldozatot kellett hozni. Délután és este Bakó László esperes és felesége, valamint K. Nagy József nyugalmazott lelkipásztor szolgáltak.

Danesházán 15,000 Ft költséggel a gyülekezet újjáépítette a háború által súlyosan megrongált templomát. Advent első vasárnapján Dr. Szász Imre esperes hirdette az ígét I. Kir. IX. :3 alapján. Ezzel kapcsolatban háromnapos evangélicizáció is volt a gyülekezetben.

Az okányi és a sarkadkeresztúri testvéri találkozóon beszéltek meg a lelki ébredés kérdéseit november 4-én. A szolgálatokat Tokaji Gyula okányi, Szabó Imre sarkadkeresztúri lelkipásztor és Seres Zoltán szegedi vallásoktató-lelkész végezték.

A hevesnagykunsági egyházmegyében Turkevén gyülekezeti konferencia volt. Cziriák Géza és Tóth Lajos lelkipásztorok már régóta készítik ezt az alkalmat, hogy a gyülekezet régi kedves ismerőseit maguk között láthassák. A gyülekezet minden része megmozdult. Gyermekek, ifjak, leányok, asszonyok, férfiak és a presbiterek külön-külön jöttek össze és számukra előadásokat tartottak. Majd az egész gyülekezet számára volt délelőtt és délután közös összejövetel, melyre a gyülekezet megtöltötte a szép nagy turkevei templomát. Az egész gyülekezet nagy testvéri szeretettel vette körül a hozzájuk kiment régi kedves ismerősöket.

Balmazújvárosan egyhetes evangélicizáció volt. A lelkipásztorok: Jakucs Sándor, Kállay Imre és Komáromy Gábor úgy készítették elő az evangélicizációt a gyülekezettel, hogy csak az egyik templomban legyenek az evangélicizációs istentiszteletek. Mindegyik egyházból ebbe a templomba hivogatták a gyülekezet tagjait. A presbitérium tagjai és a nőszövetség tagjai is így jöttek össze közösen. Az evangélicizátorok kilátogattak a külsőségekre is. A gyülekezet csoportjait külön-külön összegyűjtötték és foglalkoztak velük. A szolgálatokat Szabó Gábor püspöki titkár, Dr. Fehér László kabai lelkipásztor, Tisza Imre diakónus és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezték.

Karcag egyházközség négy önálló gyülekezetre oszlott fel, hogy így intenzívebb gyülekezeti életet élhessenek a hívek. A négy egyházközség november 14-én választotta meg külön-külön presbitereit. A gyülekezet felébresztésére, valamint a presbitereknek feladataik meglátására november 28-tól december 5-ig egyhetes gyülekezeti és presbiteri evangélicizációt tartottak. A szolgálatokat Dr. Koncz Sándor sárospataki theol. tanár, Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi főjegyző,

Dr. Batiz Dénes budapesti főorvos-presbiter, Dr. Csia Sándor főorvos-presbiter, Dr. Domján János budapesti lelképásztor, Gönczy Béla esperes, Dr. Matolcsy Sándor e. m. gondnok, Balla Árpád hajdúanási lelképásztor, Szabó Imre esperes, Tamás Ferenc e. ker. missziói lelkész, Pap Béláné, Gaál István esperes, Szabó Sándor ORPSZ. főtájtár, Dabóczy István ónodi lelképásztor és Dr. Ravasz László ny. püspök végezték.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

2518—1948. sz.

KÖRLEVÉL

TÁRGY: Köszönet a szupplikálás adományaiért.

Lelkipásztortestvéreim figyelmébe ajánlom, hogy a karácsonyi ünnepi követek magukkal viszik a Kollégium köszönetét a gyülekezeteknek. A köszönőlevél az ünnepek alatt, lehetőleg ünnep másnap délelőtti istentiszteleten felolvassandó.

2961—1948. szám.

TÁRGY: Lelkészképesítő vizsgálatok ideje.

KÖRLEVÉL

Az érdekeltekkel leendő közlés céljából tudatom, hogy az I. és II. lelkészképesítő zarthelyi írásbeli vizsgálat 1949 február 22-én, kedden reggel 8 órakor, az I. szóbeli lelkészképesítő vizsgálat február 23-án, szerdán reggel 8 órakor, a II. szóbeli lelkészképesítő vizsgálat február 24-én, csütörtökön reggel 8 órakor kezdődik a Kollégium Kistanácstermében.

Jelentkezni mindkét vizsgára február 22-én reggel 8 órakor kell a Kollégium Kistanácstermében a lelkészképzőintézet igazgató, illetve az egyházkerületi lelkészi főjegyző úr előtt. Ekkor fizetendő a vizsgadíj is, amely 60 Ft. Az I. lelkészi oklevélre 6 Ft-os, a II. lelkészi oklevélre 25 Ft-os okmánybélyeg hozandó. Ugyanekkor nyújtandók be a szolgálati bizonyítványok és a többi szükséges okmány is.

Debrecen, 1948 december 8.

Révész Imre
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETME NYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

17—1948. bir. szám.

A felsőszabolcsi egyházmegye fegyelmi bíróságának jogerős ítéletével áthelyezésre ítélt kopócsapáti lelképásztor állására pályázatot hirdetek.

Javadalom:

1. Három lakószobából, irodahelyiségből és megfelelő mellékhelyiségekből álló lakás 1272 □-öl területű kerttel, mely belsőségnek az udvarral együtt összes területi nagysága 1572 □-öl.

2. A kopócsapáti 147. sz. telekkönyvi betét 172. hrsz. alatt felvett „Kotyordúló”-ben 5 kat. hold 205 □-öl szántóföld, a 424. hrsz. a. „Ligetaljai” dűlőben szintén szántóföld 5 hold 590 □-öl, 603. hrsz. a. felvett „Szénarét” dűlőben 1 kat. hold 1160 □-öl területű árvízszagatásnak kitétt szántó és 2 hold 828 □-öl Tiszajszapolás. Összesen 14 kat. hold és 1183 □-öl.

Megjegyeztetik, hogy az 555. hrsz. a. felvett „Törökér” dűlőben 957 □-öl területű földet a Tisza-folyó elsodorta. Ezen telekkönyvileg felvett földterület eredetileg nagyobb területű volt. Megállapítatik, hogy amennyiben a Tisza-folyó visszavetné, a lelkészi állás javadalmát képezi.

3. Készpénz az egyház pénztárából évnegyedvi előleges részletekben 42 P 36 fillér.

4. Öt hl búza és 14 hl rozs terményjára járó az egyház tagjaitól egyénekenkénti kivétel szerinti, természetben vagy napi áron felvéve a mindenkori év október 1-ig.

5. A kopócsapáti 147. sz. telekkönyvi betétben 506. hrsz. a. foglalt szántóföld a „Lábastó” dűlőben 4 kat. hold 525 □-öl, amely az egyház által a lelkészi javadalom céljára átengedett 6 öl tűzifa váltásága címén.

6. Stóla az egyházkerületi szabályrendelet szerint.

7. Állami fizeteskiegészítés 1451 ar. korona, azaz 1972-92 pengő.

8. A lelkészi javadalomhoz tartozó földek adóját javadalmas fizeti.

Az áthelyezés az E. T. XI. 5. §-ában szabályozott módon fog megtörténni.

A pályázók lelkészi oklevéllel, szolgálati bizonyítvánnyal és törzskönyvi lapjuk kivonatával felszerelt kérvényüket a hirdetés megjelenésétől számított 15 nap alatt tartoznak beküldeni a tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalához.

3052—1948. szám.

A békési egyházközség újonnan szervezett III. sz. lelképásztori állására pályázatot hirdetek. A lelképásztor kötelessége mindenféle lelkészi munkák végzése a békési egyházközség szervezeti szabályrendeletében meghatározott egyházrészben. A megválasztott lelképásztor 5000 forint beruházási összeget köteles fizetni. Ezt az összeget az egyházközség, ha az új lelkész kéri, előlegezni fogja, amit részletekben fizet vissza a megválasztott lelképásztor. Az állást 1949 július hó 1-én kell elfoglalni.

Javadalom:

1. 155 Ft 40 fill., azaz egyszáznegyvenöt forint 40 fill. készpénz az egyház pénztárából negyedévi előleges részletekben.

2. 16 q 50 kg, azaz tizenhat q 50 kg szokványminőségű búza az egyház által negyedévi előleges részletekben kiszolgáltatva.

3. 13 q 37 kg árpa, azaz tizenhárom q 37 kg árpa ugyanúgy kiszolgáltatva.

4. 17 katasztrális hold 800 négyszögöl, azaz tizenhat kat. hold 800 négyszögöl föld természetben, melynek adóit és minden egyéb közhelyeit az egyház fizeti. A földet a lelkész maga munkáltatja és az azon levő felépítmények megváltás tárgyát képezik.

5. 26 q 44 kg, azaz huszonhat q 44 kg szokványminőségű búza havi előleges részletekben természetben kiszolgáltatva. Ezen búza a földosztás során elvett földért kártalanítás.

6. Keresztelési és esketési stólaváltás fejében évenként 12 q 50 kg, azaz tizenkettő q 50 kg szokványminőségű búza havi előleges részletekben természetben kiszolgáltatva.

7. Temetési stóla és anyakönyvi kiadványok díja az egyházkerületi díjszabás szerint az általa végzett szolgálatok és kiadványok után: ezen stóla a saját egyházrészében még azon esetben is megilleti, ha a hozzátartozói a temetést más lelkésszel végeztetik el.

8. 60 q, azaz hatvan q kemény tűzifa természetben és a lelkész lakására beszállítva.

9. Természetbeni lakás, ha pedig ilyet az egyház nyújtani nem tud, akkor tartozik megelégedni az állami tisztviselők VI. fiz. osztályának járó lakbérrel. Ha természetben nyújtja az egyház a lakást, akkor tartozik azt évenként külsőleg takarítani és rendbehozatni, hatvétenként pedig — amennyiben annak szüksége fentforog — belsőleg is rendbehozatni.

Ha a gabonaművek kormányrendeletének következtében természetben ki nem szolgáltatathatók, akkor tartozik a javadalmas megelégedni az azok mindenkori maximális árával készpénzben.

A pályázat határideje a pályázati hirdetésnek a megjelenésétől számított 3 (három) hét. Az állás az 1933. évi II. tc. 25. § értelmében kijelölt, tehát az ott megjelölt feltételeknek megfelelő lelkészek pályázhatnak. Pályázati kérvények: Gönczy Béla esperes, Vésztő, Békés vm. címre küldendők, kellően felszerelve.

2997—1948. szám.

Pályázatot hirdetek a csanád-csongrádi egyházmegyébe bekebelezett, nyugdíjazás folytán megüresedett hőmezővásárhely-újtemplomi lelkészi állásra, melynek díjlevele a 34—1947. egyházmegyei, illetőleg a 352—1947. egyházkerületi megerősítéssel a következő:

I. Javadalom:

1. Természetbeni lakás vagy lakáspénz, mely egyenlő a megfelelő fizetési osztályban levő állami tisztviselő lakáspénzével.

2. Készpénzfizetés az egyház pénztárából havonként előzetes esedékességgel a 212—1919. és 241—1919. szám alatt kelt presbiteri határozatokkal elfogadott és felsőbb egyházi hatóságok által megerősített lelkész-fizetési szabályzat vonatkozó szakaszainak rendelkezése értelmében:

a) törzsfizetés, mely kezdődik a VIII. fiz. osztály 3. fokozatával;

b) pótlékok és segélyek, amelyeket a törvény vagy rendelet az ugyanazon fizetési osztály ugyanazon fokozatában levő állami tisztviselők részére megállapít, vagy megállapítani fog.

3. A várostól 4 öl kemény tűzifa beszállítva és ölbe rakva, melyért az egyház szavatosságot nem vállal.

4. A várostól 8 szekér széna és 500 kéve nád, amelyekért a város ezidőszereint megváltást fizet s ezért az egyház szavatosságot nem vállal.

5. Temetési stóla az új-templomhoz tartozó körzetben végzett temetések után az egyházkerület által megállapított díjazás szerint. Egyszerű imástermetésre minden egyháztagnak díjtalanul joga van. Keresztelési és esketési stóla nincs.

II. Kötelesség:

E díjlevelet elfogadó lelképásztor az újtemplomi egyházi körzetben az egyházi törvényekben és a felsőbb egyházi hatóságok által előírt és megállapított, valamint a 212—1919. és 241—1919. számú presbiteri határozatokkal elfogadott s a 172—1928. és 143—1938. számú határozatokkal módosított lelkészfizetési szabályzatban előírt összes lelkészi szolgálatokat köteles végezni.

Beruházási megváltás nincs.

Pályázatot a pályázni szándékozók a törvényben előírt mellékletekkel felszerelve, a csanád-csongrádi református egyházmegye espereséhez, Szeged, Kálvin-tér 2 — a pályázati hirdetés megjelenésétől számított 15 nap alatt adják be. — Az állás a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalandó.

Debrecen, 1948 december 9.

Révész Imre
püspök.